

CYFARFOD: **PWYLLGOR ARCHWILIO**

DYDDIAD: **23 Mehefin 2016**

TEITL: **Adroddiadau Archwilio Allanol**

PWRPAS: **Cyflwyno crynodeb o gamau gweithredu sefydlwyd gan y gwasanaethau mewn ymateb i adroddiadau archwilio allanol a'u hargymhellion er ystyriaeth y Pwyllgor Archwilio**

AWDUR: **Geraint Owen, Pennaeth Cefnogaeth Gorfforaethol**

AELOD CABINET: **Cynghorydd Dyfrig Siencyn**

---

1. Cyflwyniad

- 1.1 Penderfynwyd yng nghyfarfod arbennig o'r Pwyllgor Archwilio ar 21ain Ionawr 2016 i gymeradwyo trefn o gyflwyno crynodeb o gamau gweithredu mewn ymateb i adroddiadau archwilio allanol a'u hargymhellion er ystyriaeth y Pwyllgor Archwilio.
- 1.2 Mae cyfrifoldeb ar y Pwyllgor Archwilio i ystyried adroddiadau archwilio allanol, gan gynnwys adroddiadau cenedlaethol, yr argymhellion a gynhwysir ynddynt, a goblygiadau rhain i lywodraethu, rheoli risg neu reolaeth, gan sicrhau bod trefniadau a phrosesau ar waith er mwyn sicrhau bod yr argymhellion hyn yn cael eu gweithredu.

2. Dilyniant o'r adroddiad blaenorol

Darparir eglurhad/ gwybodaeth bellach ar y materion isod a adnabuwyd yn y cyfarfod arbennig ar 21ain Ionawr 2016.

- 2.1 **Sicrhau bod gwasanaeth yn hybu annibyniaeth i bobl hyn;** angen derbyn cadarnhad mai ond yng nghyswllt teleofal y cwblhawyd y gwaith (4.6)
Roedd y sylwad yng ngholofn Cynnydd yr adroddiad blaenorol yn cyfeirio at y maes Teleofal yn unig. Yn yr adroddiad yma rydym wedi sicrhau bod unrhyw wybodaeth yn y golofn Cynnydd yn cyfeirio ar gynnydd ar yr argymhelliad yn unig i osgoi unrhyw ddryswch.
- 2.2 **Cynllunio strategol gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BIPBC) yn y Gwasanaeth Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed (CAMHS)** angen derbyn cadarnhad bod monitro'r gwasanaeth therapiwtig ar gyfer plant/pobl ifanc sy'n cael eu lleoli tu allan i ardal yr awdurdod yn digwydd (8.1)
Mae trefn weithredol mewn lle, ac mae swyddog wedi ei leoli gyda'r BIBPC sy'n cadw trosolwg o'r sefyllfa all-sirol, ac yn cadw mewn cysylltiad gyda swyddogion y Cyngor. Mae unrhyw bryderon yn cael eu cyfeirio at y swyddog yma, ac mae trafodaethau yn cymryd lle rhwng y Cyngor a'r BIBPC ac os yn berthnasol y darparwyr i drafod y pryderon a ffeindio ffordd ymlaen.
- 2.3 **Ymwybyddiaeth a defnydd o wasanaethau eiriolaeth** y dylid derbyn mwy o wybodaeth gan nad yw'r sylwadau yn cadarnhau bod cysondeb yn ansawdd y cynlluniau gofal (8.5)

Mae hi yn her barhaus i gael plant a phobl ifanc i fynychu cyfarfodydd ac adolygiadau sydd yn ymwneud a hwy. Ar y cyfan, mae pobl ifanc yn dewis peidio mynychu. Mae'r gofynion i Swyddogion Adolygu Annibynnol o dan y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant yn sicrhau fod y swyddog yma yn cyfarfod gyda phob person ifanc cyn eu hadolygiad i sicrhau fod eu dymuniadau yn cael eu clywed. Mae gan hyn oblygiadau adnoddau i'r Adran o ran amser i wireddu hyn o ystyried y cynnydd yn niferoedd plant mewn gofal. Mae eiriolaeth annibynnol yn cael ei gynnig i bob plentyn mewn gofal ac maent yn derbyn taflenni gwybodaeth ac yn y blaen am y gwasanaeth. Nid yw mwyafrif y plant mewn gofal yn dewis derbyn eiriolaeth annibynnol, yn hytrach os oes ganddynt fater sydd angen ei ddatrys, maent yn dewis person sydd yn rhan o'u bywydau i eiriol ar eu rhan, er enghraifft gofalwr maeth, athro, gweithiwr cymdeithasol ac yn y blaen. Mae hyn i gyd yn cyfrannu tuag at sicrhau fod gan blant a phobl ifanc rhywun sydd yn eiriol drostynt ar faterion y maent angen cymorth. Yn ddiddorol, mae canran uchel o blant mewn gofal yn dewis cysylltu gydag eiriolwyr annibynnol i fynychu cyfarfodydd fel adolygiadau ar eu rhan i siarad drostynt a rhannu eu dymuniadau.

2.4 Cyfleoedd i fanteisio ar ofal iechyd a lleety ar gyfer plant sy'n derbyn gofal (Llety) y dylid derbyn cadarnhad o ran bwriadau'r Adran Plant a Theuluoedd yng nghyswllt ymateb i'r diffyg amrediad lleoliadau sydd ar gael i rai sydd hefo anghenion cymhleth (8.7)

Mae dod o hyd i leoliadau addas yn lleol i gyfarch yr anghenion mwyaf dwys a chymhleth yn her barhaus ac mae'r rhai sydd angen lleoliadau arbenigol preswyl i gyfarch yr anghenion yma yn anorfod yn mynd tu allan i'r Sir. Ni fyddai'r bobl ifanc yma yn addas ar gyfer lleoliadau maeth ar y cam cychwynnol, ond mae strategaeth yr Adran i sicrhau fod lleoliadau yn cael eu craffu yn rheolaidd yn weithredol ac mae nifer sylweddol llai o bobl ifanc mewn lleoliadau preswyl nag sydd wedi bod yn hanesyddol (12 o gymharu â 22 yn flaenorol). Mae canfod lleoliadau maeth yn llai o her ac rydym yn ffodus fod gennym adnoddau addas i gyfarch anghenion yn fewnol o fewn ein hadnoddau maethu ein hunain. Wrth gwrs ni ellir dweud fod gennym adnoddau digonol, gan fod y maes yn un sydd yn 'volatile' ac yn newid o ddydd i ddydd yn ddibynnol ar yr achosion a ddaw i sylw, ond ar hyn o bryd nid ydym yn orbryderus nad oes gennym adnoddau maethu digonol.

2.5 Codi ymwybyddiaeth o oblygiadau a gofynion Trefniadau Diogelu rhag Colli Rhyddid (DoLS) a gweithredu'r trefniadau llywodraethu ar gyfer gweithredu'r gweithdrefnau; y dylid derbyn cadarnhad pam fod ceisiadau DoLS wedi cynyddu o 7 yn 2013-14 i 365 yn 2014-15 (8.11)

Mae'r cynnydd mawr mewn ceisiadau DoLS yn batrwm cenedlaethol sydd wedi amlygu ei hun yn dilyn dyfarniad y goruchaf lys yn achos Cheshire West.

2.6 Adolygiad Gwasanaeth Gofal Cartref Pobl Hyn Gwynedd gan yr Arolygaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol (AGGCC) nodir fel cynnydd 'Ar waith (parhaus)', byddai'n fwy synhwyrol nodi ei fod wedi ei gwblhau ar ddyddiad penodol gan ddweud ei fod yn waith parhaus. Nodwyd y gofynnir am gadarnhad o'r sefyllfa

Mae'r cofnod bellach wedi ei newid a'r sefyllfa wedi ei gadarnhau fel wedi ei gwblhau. Mae trefniadau mewn lle i sicrhau fod asesiadau risg yn cael eu cwblhau, mae ein holl ddogfennau wedi eu haddasu ar ffurf Cynllun Gofal Personol ac mae Ymweliadau

Monitro 27 yn cael eu cynnal gan swyddogion monitro Darparu, Oedolion Iechyd a Llesiant.

- 2.7 **Adolygiad Cenedlaethol o DoLS yng Nghymru 2014 – Awdurdod Lleol Gwynedd a Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr – AGGCC** – nodir yn y golofn cynnydd bod camau penodol yn y cynllun gweithredu wedi eu gwireddu ond ddim yr argymhelliad i gyd. Dylid nodi un cynnydd sef 'Ar waith' (9.1)
Rydym wedi sicrhau bod unrhyw wybodaeth yn y golofn Cynnydd yn cyfeirio ar gynnydd ar yr argymhelliad yn unig i osgoi unrhyw ddryswch.

3. Crynodeb o'r adroddiadau yn Atodiad I

Ceir crynodeb isod o'r adroddiadau sydd yn Atodiad I.

- 3.1 Cyflwynir yn Atodiad I restr o arolygiadau a gynhaliwyd gan archwilwyr allanol dros y blynyddoedd diwethaf ynghyd â'u cynigion ar gyfer gwella, eu cynlluniau gweithredu a'r cynnydd sydd wedi digwydd hyd yma. Bydd angen i'r pwyllgor ystyried a yw'n fodlon gyda'r cynnydd sydd wedi digwydd.
- 3.2 Mae'r wybodaeth wedi ei nodi mewn trefn gronolegol er hwylustod ac yn cynnwys ymateb i adroddiadau cenedlaethol yn ogystal â rhai sy'n benodol i Wynedd.
- 3.3 O'r 102 o gynigion / argymhellion sydd wedi eu cynnwys yn Atodiad I, mae crynodeb o'r cynnydd arnynt fel a ganlyn:

Cynnydd	Nifer
Heb gychwyn	1
Wrthi'n cael ei gynllunio	11
Ar waith	40
Wedi'i gwblhau	50
Cyfanswm	102

- 3.4 Gwelir fod 50 allan o 102 wedi eu cwblhau.

4. Argymhellion

- 4.1 **Bydd angen i'r pwyllgor ystyried a yw'r cynigion ar gyfer gwella yn adroddiadau'r archwilwyr allanol a restrir yn Atodiad I wedi eu gweithredu, gan benderfynu os ydyw am alw unrhyw fater i mewn am ystyriaeth bellach, unai i'r pwyllgor llawn neu'r Gweithgor Gwella Rheolaethau.**